Återställ våtmarker frias från sabotage-dom

Återställ Våtmarkerna frias från Sabotage-dom (HD)

Tidningen Global 14 juli

För tre år sedan blockerade klimataktivister från Återställ våtmarker en väg i Stockholm och stoppade trafiken. För det dömdes de först för sabotage. Men nu har Högsta domstolen slutligen friat dem från brottet. "Demonstrationen skedde i opinionsbildande syfte och innebar ett utövande av deltagarnas demonstrationsfrihet och yttrandefrihet", skriver HD i domen.

Daniel Vergara

Dela

KLIMAT | Det var i augusti 2022 som klimataktivister från Återställ våtmarker satte sig på E4:an i Solna i Stockholm och blockerade trafiken. Gruppen ville uppmärksamma klimatkrisen. Aktionen skapade trafikstockning. Trots att aktivisterna hade ”viss beredskap” för att släppa fram utryckningsfordon som ambulanser, ska en ambulans ha blivit tio minuter försenad, enligt Högsta domstolens dom. Tingsrätten valde att döma tolv aktivister för sabotage, ett relativt grovt brott som kan ge upp till fyra års fängelse. Aktivisterna dömdes även för ohörsamhet mot ordningsmakten.

Tingsrättens dom höll dock inte i hovrätten, som friade aktivisterna från sabotage, men som ändå menade att aktionen kunde falla inom ”sabotagebestämmelsen” om den var ”allvarligare”. Högsta domstolen går i sin dom på hovrättens linje, men avfärdar även idén att en liknande aktion skulle kunna handla om sabotage.

”En tidsmässigt begränsad vägblockad av detta slag i samband med en fredlig demonstration är inte kvalitativt jämförbar med de angrepp och störningar av vitala samhällsintressen som straffbestämmelsen om sabotage omfattar, även om blockaden ägde rum på en trafikerad genomfartsled under rusningstid och orsakade långa köer”, skriver Högsta domstolen.

Domstolen lyfter också fram att demonstrations- och yttrandefriheten är grundlagsskyddade rättigheter och att lagen om sabotage måste användas mycket försiktigt.

I ett pressmeddelande skriver Återställ våtmarkerna att domen är en seger.

”Seger idag! Vi ska fira att sabotageanklagelsen är skjuten i sank för sista gången. I mitt hjärta har jag hela tiden vetat att jag agerat precis rätt. Att sitta fredligt och öppet på en motorväg och kräva att utsläppen minskar är bland de starkaste kärlekshandlingar till våra barn och till livet du kan göra. Och vi gjorde precis det”, säger Anders Bäcklund, som är en av de friade.

Samtidigt varnar organisationen för mer repressiva lagar i framtiden. De tar upp att domen i tingsrätten 2022, där de dömdes för sabotage, hade föregåtts av krav från politiker att bedöma liknande aktioner som just sabotage.

”Sverigedemokraterna har i år föreslagit att använda terrorlagstiftningen mot fredliga demonstrationer, vilket även får visst stöd från liberalt håll. I slutändan är det politikerna som stiftar lagar, och med tanke på antidemokratiska vindar som sveper över svensk riksdag och regering är vi mycket oroliga inför framtiden”, skriver Återställ våtmarker.

Organisationen skriver samtidigt att ”oron stärker dem i sitt arbete” och att Högsta domstolens dom har betydelse. Att de märker av att ”varje friande dom” får effekt på hur de behandlas av polisen och rättsväsendet.